

Tidligere i Tidsskriftet

«Kamferbrennevin» mot forkjølelse

Det gikk bra med 18-åringen som drakk en kopp «kamferbrennevin» for å kurere forkjølelsen, men han innrømmet å ha satt til livs en uvanlig stor dose og at «miksturen var fælt sterk». Diagnosen var akutt kamferforgiftning. Den videre behandling ble kamferblanding i litt mindre skadelige doser, og en uke etter var bronkitten borte. Utdraget er fra nr. 20/1935 (s. 1128–31).

Fra Universitetets farmakologiske institutt. Chef: prof. dr. med.
Klaus Hansen

Akutt kamferforgiftning som følge av nydelse
av «kamferbrennevin».

Av Klaus Hansen, Oslo, og C.H. Schreiner, Ålen.

Til tross for kamfers store anvendelse som medikament både i skole- og i folkemedisinen er kamferforgiftninger forholdsvis sjeldne. (...) Mange steder på landet i Norge synes det å være almindelig at folk selv tilbereder sin kamfermikstur ved å oppløse kamfer i brennevin. At medikamentet på denne måte lett kan bli for sterkt og samtidig friste til nydelse i for store doser, er jo meget forståelig. (...)

8. mars kl. 0,10 blev den ene av oss (Schreiner) oppringt med anmodning om at doktoren øieblikkelig måtte komme til J. V., 18 år, da han plutselig var blitt bevisstløs. Nærmere opplysninger var det ikke mulig å få i telefonen. Ved ankomsten 1½ time senere (først bil, senere hest) satt patienten smilende og blid i sengen.

Ved nøiaktig eksaminasjon fremkom følgende: Frisk slekt. Selv alltid frisk med undtagelse av en og annen forkjølelse. De siste dager hadde han vært forkjølet med hoste og ekspektorat. (Det raste på den tiden en forkjølelsepandemi i grenden). Kl 20½ spiste han et rikelig aftensmåltid – sammen med sine pårørende – bestående av melk, kaffe, smørbrød og gjetost. Kl 21,15 drakk han en kopp «kamferbrennevin» for på den måten å kurere sin forkjølelse.

Omtrent 15 minutter senere følte han seg kvalm, kvalmen blev verre og han fikk også svedetokter avbrutt av lette frysninger. Det neste patienten husket, var at hans mor satt på sengekanten. (...)

Pat. våknet langsomt til bevissthet og klaget fremdeles over kvalme og at det var varmt, men ikke så galt som før han gikk til sengs. Pat. opplyste at han etter å ha fått kastet opp følte sig helt frisk igjen. (...)

Det neste blev nu å få tak i «medisinen» som han hadde satt til livs. Heldigvis hadde han et større kvantum stående. Resepten var: Sirup og gjør kokes og destilleres til «hjemmebrent». I dette velsmakende fludium oppløses så mest mulig kamfer.

Av denne i Gauldalen nokså almindelige medisin hadde han på en gang satt til livs ca. 80 cm³. Han innrømmet at det var en uvanlig stor dose, og at «miksturen var fælt sterk». Diagnosen var etter dette en akutt kamferforgiftning.

På grunn av sin bronkitt fikk han fortsette med å holde sengen og fikk nu en kamferblanding i litt mindre skadelige doser og i en litt bedre blanding. Han blev kontrollert en ukes tid etter. Hans bronkitt var da forsvunnet, og nogen flere forgiftningssymptomer hadde han ikke hatt. (...)

Selv om den akutte kamferforgiftnings prognose således i regelen er god, quoad valedudinem completam, er jo tilstanden så alarmvekkende for omgivelsene at der turde være all grunn til å spre kjennskapet til at overdreven nydelse av kamferholdige tilberedninger kan være farlig. (...)